

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Zory Komancové a soudkyň Mgr. Marcely Vítkové a Mgr. Kamily Krausové ve věci

žalobců: a) **R.B.**, narozená dne XXXXX,
bytem XXXXX, XXXXX,
b) **M.B.**, narozený dne XXXXX,
bytem XXXXX, XXXXX,
oba zastoupeni advokátkou Mgr. Ivanou Sládkovou,
sídlem Na Poříčí 1079/3a, 110 00 Praha,

proti
žalovaným: 1. **O.Z.**, narozený dne XXXXX,
bytem XXXXX, XXXXX,
2. **J.D.**, narozený dne XXXXX,
bytem XXXXX, XXXXX,
oba zastoupeni advokátkou JUDr. Ivou Kuckirovou,
sídlem Bašty 413/2, 602 00 Brno,

o zaplacení 467 112,70 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobců proti rozsudku Okresního soudu v Kroměříži ze dne 6. 5. 2019, čj. 6 C 150/2017-141,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v I. výroku potvrzuje.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně se ve II. výroku mění tak, že žalobci jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalovaným oprávněným společně a nerozdílně náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 103 061 Kč k rukám jejich zástupkyně JUDr. Ivy Kuckirové, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žalobci jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalovaným oprávněným společně a nerozdílně náklady odvolacího řízení ve výši 33 176 Kč k rukám jejich zástupkyně JUDr. Ivy Kuckirové, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. V řízení zahájeném 5. 6. 2017 domáhali se žalobci po žalovaných zaplacení částky 467 112,70 Kč s příslušenstvím (zákonnými úroky z prodlení) z titulu náhrady škody, která jim byla v žalované výši způsobena jednáním společností MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. "v likvidaci", dříve MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. Žalovaní, jednatelé této společnosti, byli povinni vykonávat svou funkci s péčí řádného hospodáře. Žalobci dne 14. 6. 2006 uzavřeli se společností MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. kupní smlouvu, na základě které nabyli vlastnické právo k bytové jednotce 197/6, spoluvlastnickému podílu na společných částech domu č.p. XXXXX a pozemku parc. č. 267 o velikosti 3876/180957, k ideální 1/11 nebytového prostoru č. 197/10 představující garážové stání G10 a k němu náležející spoluvlastnický podíl na společných částech domu č.p. XXXXX a pozemku parc. č. 267 o velikosti 51377/180957, vše zapsané na LV č. XXXXX pro k. ú. XXXXX, obec XXXXX. Uvedené nemovitosti následně prodali kupní smlouvou ze dne 9. 6. 2008 H.G. a T.K.. Ze strany vlastníků jiné bytové jednotky v domě č.p. XXXXX (manželů N., pozn. odvolacího soudu) bylo dne 8. 7. 2009 iniciováno řízení u Obvodního soudu pro Prahu 10 o určení vlastnických práv jednotlivých vlastníků v domě č.p. XXXXX, spoluvlastnických podílů na nebytovém prostoru č. 197/10 a k nim náležejících podílů na společných částech domu č.p. XXXXX a pozemku parc. č. 267 z důvodu pochybností o správnosti smluvně označených podílů. O existenci tohoto soudního řízení neměli žalobci vědomost, neboť již nebyli vlastníky výše označených nemovitostí. Na základě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 6. 12. 2010, čj. 22 C 234/2009-132, byly nově určeny podíly na jednotlivých částech domu č.p. XXXXX, a to tak, že H.G. a T.K. byl zmenšen podíl na nebytovém prostoru č. 197/10 představující garážové stání G10 o více než o polovinu. Na to H.G. a T.K. podali proti žalobcům u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí žalobu o zaplacení částky 350 000 Kč s příslušenstvím, kterou se domáhali vrácení kupní ceny za garážové stání G10, smlouvu o koupi nemovitostí ze dne 9. 6. 2008 označili za absolutně neplatnou pro chybné vymezení podílů. Žalobě bylo vyhověno, Krajský soud v Hradci Králové jako soud odvolací rozsudkem ze dne 5. 6. 2013, čj. 17 Co 113/2013-99, který nabyl právní moci dne 20. 6. 2013, potvrdil rozsudek, kterým byla žalobcům uložena povinnost vrátit H.G. a T.K. kupní cenu uhrazenou za převod vlastnického práva ke garážovému stání G10 ve výši 350 000 Kč s příslušenstvím a nahradit náklady řízení ve výši 117 112,70 Kč. Tím, že se H.G. a T.K. dovolali neplatnosti kupní smlouvy ze dne 9. 6. 2008 a vrácení kupní ceny za garážové stání, vznikla žalobcům škoda způsobená společností MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o., protože ta na žalobce kupní smlouvou ze dne 14. 6. 2006 převedla více majetku, než sama měla – velikosti podílů byly nesprávně v této smlouvě vymezeny. Vznik škody dovozuje až z rozhodnutí o neplatnosti kupní smlouvy ze dne 9. 6. 2008, pokud by se H.G. a T.K. neplatnosti kupní smlouvy ze dne 9. 6. 2008 žalobou nedovolali, případně by žalobu vůbec nepodali, škoda by žalobcům nevznikla. Až v okamžiku pravomocného rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové jako soudu odvolacího žalobcům vznikla škoda ve výši kupní ceny za garážové stání G10 (350 000 Kč) a náhrady nákladů řízení, které museli H.G. a T.K. zaplatit (117 112,70 Kč). Chybné vymezení spoluvlastnických podílů ve smlouvě nelze považovat za jednání s péčí řádného hospodáře, proto žalovaní jako jednatelé odpovídají společně a nerozdílně společností, resp. ručí ve stejném rozsahu žalobcům za škodu vzniklou jednáním společností MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. Uzavřením kupní smlouvy k nesprávně vymezeným nemovitým věcem vznikla škoda i této společnosti, nicméně z důvodu její účelové likvidace žalobci již nemohou uplatnit svůj nárok na náhradu škody přímo vůči této společnosti, ze zákona však trvá i po jejím zániku ručení žalovaných za její závazky z pozice jejich jednatelů.

2. Žalovaní navrhli žalobu zamítnout. Shrnuli, že společnost MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o., vstoupila do likvidace 25. 11. 2010 na základě rozhodnutí valné hromady, likvidační zůstatek ve výši 93 988 Kč byl vyplacen jedinému společníku MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. Společnost MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s., vstoupila do likvidace 1. 5. 2013. Likvidátor, druhý žalovaný, přijal 9. 12. 2013 výzvu žalobců k úhradě pohledávky ve výši 93 988 Kč za společností MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci, z titulu ručení společníků za závazky společnosti po jejím zániku, dne 10. 12. 2013 byla likvidátorovi odeslána přihláška pohledávky do likvidace. Poukázali na to, že žalobci se u Krajského soudu v Brně domáhali zrušení výmazu společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci a že jejich návrh byl zamítnut. Zdůraznili, že nárok žalobců, existoval-li vůbec, je promlčen, neboť dne 14. 6. 2016 uplynula desetiletá promlčecí doba (§ 398 obchodního zákoníku) ode dne uzavření kupní smlouvy (14. 6. 2006). Vyslovili přesvědčení, že nárok žalobců je pouze domnělý, protože po zániku společnosti ručí společníci za závazky společnosti stejně jako za jejího trvání. Zrušuje-li se společnost s likvidací, ručí společníci za její závazky do výše svého podílu na likvidačním zůstatku, nejméně však v rozsahu, v němž za ně ručili za trvání společnosti. Jedná se však o ručení společníků společnosti, nikoli jednatelů. Žalovaní přitom byli pouze jednatelem společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o., nikoli jejími společníky. Společníkem byla společnost MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci, proti které se žalobci neúspěšně domáhali zrušení výmazu z obchodního rejstříku a obnovení její likvidace. Jednatelé ručí společně a nerozdílně za závazky společnosti také, ale v případě, že společnosti způsobili škodu, tuto řádně neuhradili a věřitelé nemohou dosáhnout uspokojení svých pohledávek z majetku společnosti. Zákonné ručení jednatele společnosti s ručením omezeným za závazky společnosti však nemůže vzniknout, jestliže nebyly prokázány předpoklady jeho odpovědnosti za škodu způsobenou společností. V daném případě žádná škoda společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. nevznikla, proto není dán podklad pro ručení jednatele.
3. Na výzvu soudu prvního stupně žalobci zopakovali svá žalobní tvrzení a zdůraznili, že žalovaní jako jednatele společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o., vybočili ze standardu řádného hospodáře a minimálně v důsledku jejich pochybení se tato společnost ocitla v postavení škůdce ve vztahu k žalobcům. Pokud jde o námitku promlčení nároku, oponovali, že jejich nárok nemůže být promlčen s poukazem na § 310 obchodního zákoníku, dle kterého se právo věřitele vůči ručiteli nepromlčí před promlčením práva vůči dlužníkovi. Počátek běhu objektivní promlčecí doby odvozovali dle § 106 odst. 2 občanského zákoníku ode dne, kdy došlo k události, z níž škoda vznikla. Škoda na majetku žalobců vznikla nejdříve až v důsledku právní moci rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 6. 2013, čj. 17 Co 113/2013-99, na základě kterého jim vznikla povinnost vrátit H.G. a T.K. kupní cenu uhrazenou za převod vlastnického práva ke garážovému stání G10 ve výši 350 000 Kč s příslušenstvím a nahradit jim náklady řízení ve výši 117 112,70 Kč. Trvali na tom, že škoda jim nevznikla samotným chybným a neplatným ustanovením o velikosti spoluvlastnického podílu na nebytovém prostoru 197/10 (garážovém stání G10) v kupní smlouvě, ale z důvodu pochybení žalovaných jako jednatelů společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o., když až po prodeji spoluvlastnického podílu došlo k vydání zmíněného rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové. Dovolávali se ustanovení § 112 občanského zákoníku, protože svá práva řádně uplatnili dne 23. 12. 2013 v řízení vedeném u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 7 C 511/2013 žalobou na zaplacení proti společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci, toto řízení skončilo dne 19. 5. 2017 (vydáním usnesení o zastavení řízení, pozn. odvolacího soudu). Současně 24. 1. 2014 podali návrh na zrušení výmazu z obchodního rejstříku a likvidace společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci ke Krajskému soudu v Brně, řízení vedené pod sp. zn. 18 Cm 22/2014 skončilo vydáním usnesení, kterým byl jejich návrh dne 14. 3. 2017 zamítnut. K promlčení jejich nároku proto dojít nemohlo, protože promlčecí doba po dobu vedení řízení neběží, žalobci činili úkony směřující k vymožení své pohledávky, žalovaní však jako jednatele, resp. likvidátoři společností MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci a MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. "v likvidaci" vymožení pohledávky žalobců zmařili. Likvidace uvedených společností byla zjevně účelová, žalovaní si s ohledem na příslušná soudní rozhodnutí museli být

vzniku škody vědomi. Vyslovili přesvědčení, že je na místě odeprít námitku promlčení pro rozpor s dobrými mravy, popřípadě pro zneužití práva. Žalovaní žalobcům postup při snaze domoci se náhrady škody úmyslně ztěžovali, zneužili postavení pouze omezeně ručících společníků (do výše podílu na likvidačním zůstatku) mateřské společnosti, která vlastnila společnost, přes kterou mohli žalovaní bez rizika jakéhokoli postihu jednat jako členové statutárního orgánu.

4. Žalovaní, pokud jde o konec běhu objektivní promlčecí doby, poukázali na ustanovení § 398 obchodního zákoníku, dle kterého tato končí nejpozději uplynutím 10 let ode dne, kdy došlo k porušení povinnosti. Rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové má pouze deklaratorní charakter a žalobcům uplynula jak subjektivní, tak i objektivní promlčecí doba. K tvrzenému porušení péče řádného hospodáře žalovanými doplnili, že kupní smlouva uzavřená mezi společností MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. a manželi N. dne 9. 6. 2006 byla koncipována advokátní kanceláří Brož & Sokol & Novák s. r. o., která podala rovněž návrh na vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí. Až po více než roce vyšlo najevo, že katastrální úřad pochybil při prepisování podílů, kupní smlouva byla v pořádku a žalovaní neměli důvod ani možnost ji opravit. V průběhu celé transakce byli žalovaní zastoupeni profesionály – advokátní kanceláří. Na chybu katastrálního úřadu přišli manželé N. až v době, kdy byl celý developerský projekt ukončen a všechny bytové jednotky prodány, nezbylo jim, než uvedené pochybení napravit soudně. Soud postupoval tím způsobem, že z každé smlouvy, která byla v rámci developerského projektu sepsána, odebral část podílu, který vrátil manželům N., tímto došlo ke krácení podílů žalobců. Společnost MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. disponovala v den podpisu kupní smlouvy s žalobci podílem na nebytové jednotce 197/19 (správně 197/10, pozn. odvolacího soudu), který byl předmětem kupní smlouvy, jinak by katastrální úřad vklad vlastnického práva neprovedl. Pokud měli žalobci v den podpisu kupní smlouvy o vlastnictví společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. pochybnosti, kupní smlouvu nemuseli podepsat, rovněž žalobci byli při transakci zastoupeni advokátní kanceláří. Ohradili se proti tvrzení, že likvidace společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. byla provedena účelově a v rozporu s dobrými mravy, a že pohledávka žalobců byla v likvidaci uplatněna řádně, přičemž se jí nikdo nezabýval. Vyslovili přesvědčení, že dodrželi veškeré zákonné náležitosti pro likvidaci společnosti, domnělá pohledávka žalobců přitom byla uplatněna dávno po uplynutí všech zákonem stanovených lhůt pro uplatnění pohledávky – toto konstatoval i soud, který o řádném přihlášení pohledávky žalovaných rozhodoval. Uvedená tvrzení žalobců označili za nepodložená a zavádějící.
5. Soud prvního stupně žalobu zamítl a přiznal žalovaným právo na náhradu nákladů řízení ve výši 119 649 Kč. Žalobou uplatněný nárok po právní stránce podřadil pod ustanovení § 398 obchodního zákoníku s tím, že se, vzhledem k žalovaným vznesené námitce promlčení, nejprve zabýval otázkou, zda má být námitka promlčení posuzována podle úpravy promlčení dle obchodního nebo občanského zákoníku. Uzavřel, že úprava promlčení v obchodním zákoníku platí nejen pro náhradu škody způsobené porušením mimozávazkové povinnosti stanovené obchodním zákoníkem, ve vztahu mezi osobami uvedenými v ust. § 261 odst. 1 a 2, ale i ve vztahu mezi jinými osobami. Jde o případ, kdy ustanoveními obchodního zákoníku se řídí i vztahy jiných osob než podnikatelů (§ 4 obchodního zákoníku), proto na právní posouzení námitky promlčení aplikoval obchodní zákoník. Poukázal na tvrzení žalobců, že k porušení povinnosti žalovaných jako jednatelů společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. došlo uzavřením kupní smlouvy dne 14. 6. 2006, promlčecí doba tedy uplynula dne 14. 6. 2016. Žaloba v předmětné právní věci byla podána u Okresního soudu v Kroměříži elektronicky dne 5. 6. 2017, tedy po uplynutí promlčecí doby. Uvedl, že dle § 408 odst. 1 věta první obchodního zákoníku, bez ohledu na jiná ustanovení tohoto zákona, skončí promlčecí doba nejpozději po uplynutí 10 let ode dne, kdy počala poprvé běžet. Nad rámec pro úplnost dodal, že v řešené věci nebylo navíc ani prokázáno, že by žalovaní jednali v rozporu se svými povinnostmi jednatelů společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o., když provedeným dokazováním nelze dovodit, že by postupovali v rozporu s ust. § 194 odst. 5 obchodního zákoníku, tedy že nepostupovali s péčí řádného hospodáře. Na tento závěr usoudil

z toho, že kupní smlouva ze dne 14. 6. 2006 byla vypracována notářskou kanceláří JUDr. Petra Skopala, notáře se sídlem v Holešově, koncipování této smlouvy bylo tedy zajištěno odborníkem v oblasti práva.

6. Proti rozsudku podali odvolání žalobci. Navrhli, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalovaným uloží povinnost zaplatit jim žalovanou částku a též jim přízná právo na náhradu nákladů řízení. Zopakovali všechny své dosavadní argumenty. Namítali, že soud prvního stupně nesprávně posoudil námitku promlčení vznesenou žalovanými. Především soudu prvního stupně vytýkali nesprávné stanovení počátku běhu objektivní promlčecí doby – tato jim mohla začít běžet nejdříve až v důsledku právní moci rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 6. 2013, čj. 17 Co 113/2013-99, na základě kterého byli žalobci povinni uhradit T.K. a H.G. částku 467 112,70 Kč, protože škoda jakožto újma na jejich majetku jim vznikla nejdříve až v důsledku označeného rozsudku. K promlčení žalovaného nároku navíc nemohlo dojít, neboť zahájením řízení proti společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci, došlo ke stavění, resp. přerušení běhu promlčecí doby. V důsledku účelové likvidace této společnosti ze strany žalovaných jim pak nezbylo, než se domáhat zaplacení své pohledávky prostřednictvím žaloby, o které bylo soudem prvního stupně rozhodnuto v napadeném rozsudku. Soud prvního stupně však nevzal v úvahu, že žaloba v řešené věci byla podána dne 5. 6. 2017, tj. několik dnů po vydání usnesení Okresního soudu v Kroměříži ze dne 19. 5. 2017, čj. 7 C 511/2013–120, ovšem před tím, než nabylo právní moci. Z výše uvedeného plyne, že závěr soudu prvního stupně o promlčení nároku není správný. Žalovaní jako jednatelé jednali při uzavření kupní smlouvy se žalobci v rozporu s požadavkem péče řádného hospodáře a tím poškodili i společnost MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o., která by v případě úspěšného vymáhání náhrady škody ze strany žalobců byla povinna jim tuto škodu uhradit. Ustanovení § 194 odst. 6 ve spojení s § 135 odst. 2 obchodního zákoníku má za cíl chránit věřitele společnosti před jednáním členů statutárního orgánu ke škodě společnosti. Za škodu ve smyslu § 194 odst. 6 obchodního zákoníku lze bez pochyby považovat i způsobení delikttní odpovědnosti společnosti za škodu vůči třetím osobám. Bylo by proti smyslu a účelu tohoto ustanovení, pokud by se členové statutárního orgánu zprostilí dosahu zákonného ručení dle § 194 odst. 6 obchodního zákoníku po zániku společnosti, naopak se jedná o logický důsledek nemožnosti nahrazení škody vůči již zaniklé společnosti. Vytýkali soudu prvního stupně, že se v napadeném rozhodnutí nevypořádal s jejich tvrzením, že jediným společníkem společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. byla společnost MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s., jejímiž společníky byli právě žalovaní. Je zřejmé, že pod slupkou celé této korporální struktury se nacházeli právě žalovaní. Lze uvažovat i o zneužití právní úpravy promlčení v rozporu s dobrými mravy k újmě žalobců jako věřitelů, a to za situace, kdy se žalobci nemohli domoci náhrady škody způsobené neplatností smlouvy v důsledku pochybení žalovaných, popř. navrácení majetkového prospěchu v důsledku toho neoprávněně získaného společností, a současně si žalovaní rozdělili podíl na likvidačním zůstatku „svých“ společností. Soud prvního stupně tak zcela pomínil tvrzení žalobců o odepření námitky promlčení žalovaným, a to z důvodu rozporu s dobrými mravy, popř. zneužití práva, přičemž zopakovali své argumenty z řízení před soudem prvního stupně, v čem rozpor s dobrými mravy spočívá, resp. zneužití práva žalovanými spatřováno. Zdůraznili, že soud prvního stupně nesprávně posoudil otázku porušení povinností ze strany žalovaných jako jednatelů společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. a vůbec nevzal v potaz účastnickou výpověď druhého žalovaného, ze které jednoznačně vyplývá, že si žalovaní byli vědomi, že uzavřeli za společnost MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. kupní smlouvy k podílům na nemovitých věcech, kterými tato společnost nedisponovala. Pokud by žalovaní postupovali s péčí řádného hospodáře, jak byli povinni, měli upozornit před uzavřením kupní smlouvy žalobce, že ve vztahu ke spoluvlastnickému podílu na nebytové jednotce č. 197/10 nelze kupní smlouvu uzavřít. Za nesprávný označili závěr soudu prvního stupně, že skutečnost, že žalovaní jako jednatelé společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. zadali vypracování kupních smluv advokátní nebo notářské kanceláři, znamená sama osobě, že žalovaní neporušili povinnost péče řádného hospodáře. U jednání odvolacího soudu odvolání doplnili v tom směru, že desetiletá objektivní promlčecí doba začala běžet až vydáním rozsudku

Obvodního soudu pro Prahu 10 dne 6. 10. 2010, čj. 22 C 234/2009-132, protože tímto konstitutivním rozhodnutím došlo ke změně spoluvlastnických podílů. Běh objektivní promlčecí doby tak skončil 6. 10. 2020 a žaloba proto byla podána včas. Dodali, že žalovaní při uzavření kupní smlouvy, ve které byl vymezen spoluvlastnický podíl ve velikosti, kterým převodce v době převodu nedisponoval, porušili pečlivost v užším slova smyslu.

7. Žalovaní ve vyjádření k odvolání žalobce navrhli, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Nesouhlasili s argumentací žalobců ohledně vztažení počátku běhu objektivní promlčecí doby na právní moc rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 6. 2013, čj. 17 Co 113/2013-99, neboť tento rozsudek nezakládá nová práva a povinnosti, pouze deklaroval, že právo na náhradu škody v minulosti již vzniklo. Okamžik, kdy se žalobci o existenci škody dozvěděli, tedy právní moc označeného rozsudku, mohl mít vliv pouze na počátek běhu subjektivní promlčecí doby, nikoli však na počátek a konec desetileté objektivní promlčecí doby. Poukazovali na skutečnost, že žalobci účelově mísili dva odlišné instituty, a to odpovědnost společnosti a ručení společníků. V řešené věci se žalobci domáhali náhrady škody po společnících, přitom po nich v minulosti žádná práva uplatňována nebyla. Žalobci po celou dobu uplatňovali svá práva pouze proti společnostem, nikoli proti fyzickým osobám společníků. Institut promlčení má chránit osoby před vymáháním a uplatňováním práva po extrémně dlouhé době, jeho účelem je ochrana obou stran závazku i narovnání stavu faktického se stavem právním po delší době z důvodu právní jistoty. Po delší době (zde po deseti letech) musí mít každý jistotu, že stav faktický odpovídá stavu právnímu a že mu nehrozí finanční likvidace pro tvrzené porušení práva (zde jinou, právní osobou) před více než deseti lety. K námitkám žalobců, že se soud prvního stupně nezabýval některými nastolenými otázkami, poznamenali, že pokud soud prvního stupně dospěl k závěru o promlčení nároku žalobců, pak se jimi vůbec zabývat nemusel. Přesto soud prvního stupně vyhodnotil, že žalobci neunesli přes patřičné poučení břemeno tvrzení ani důkazní o tom, zda společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. vznikla jednáním žalovaných škoda či nikoli. Té nadto žádná škoda nevznikla, stejně jako nebyla potvrzena odpovědnost společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. vůči žalobcům. Navíc žalobci nikdy nespécifikovali, v čem žalovaní, který z nich, případně zda společně a nerozdílně, porušili péči řádného hospodáře, a která složka péče absentovala, zda loajalita, potřebné znalosti či pečlivost v užším slova smyslu.
8. Krajský soud v Brně jako soud odvolací (§ 10 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání bylo podáno k tomu oprávněnými subjekty (§ 201 o. s. ř.), že směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné (§ 201, § 202 o. s. ř.) a že bylo podáno včas (§ 204 o. s. ř.), v souladu s ustanovením § 212 a § 212a o. s. ř. přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení mu předcházející, a dospěl k závěru, že odvolání žalobců není důvodné.
9. Dle ustanovení § 398 zákona č. 513/1991 Sb., dále jen „obchodní zákoník“, *u práva na náhradu škody běží promlčecí doba ode dne, kdy se poškozený dozvěděl nebo mohl dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě; končí však nejpозději uplynutím 10 let ode dne, kdy došlo k porušení povinnosti.*
10. Dle ustanovení § 408 odst. 1 obchodního zákoníku, *bez ohledu na jiná ustanovení tohoto zákona skončí promlčecí doba nejpозději po uplynutí 10 let ode dne, kdy počala poprvé běžet. Do lhůty podle věty první se nezapočítává doba, po kterou se vede mediace podle zákona o mediaci. Námitku promlčení však nelze uplatnit v soudním nebo rozhodčím řízení, jež bylo zahájeno před uplynutím této lhůty.*
11. Dle ustanovení § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012 Sb., dále jen „občanský zákoník“, *není-li dále stanoveno jinak, řídí se jiné právní poměry vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dosavadními právními předpisy. To nebrání ujednání stran, že se tato jejich práva a povinnosti budou řídit tímto zákonem ode dne nabytí jeho účinnosti.*
12. Odvolací soud se zcela ztotožňuje s úplnými a správnými skutkovými zjištěními tak, jak je popsal soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku. Je zřejmé, že mezi účastníky nebylo o skutkové podstatě řešené věci sporu, účastníci se neshodli čistě na jejím právním posouzení.

13. V souladu s ustanovením § 3028 odst. 3 občanského zákoníku posuzoval odvolací soud (stejně jako soud prvního stupně) nárok žalobce podle obchodního zákoníku, neboť se jedná o právní poměr vzniklý před 1. 1. 2014 a žalobci je dovozována odpovědnost žalovaných za škodu dle § 194 odst. 6 ve spojení s § 135 odst. 2 obchodního zákoníku.
14. Odvolací soud se zcela ztotožňuje s právními závěry soudu prvního stupně, že žaloba v této věci byla podána až po uplynutí desetileté objektivní promlčecí doby počítané v souladu s § 398 obchodního zákoníku ode dne uzavření kupní smlouvy mezi žalobci a společností MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. dne 14. 6. 2006. Nelze přijmout názor žalobců, že desetiletá objektivní promlčecí doba začala běžet až vydáním rozsudku ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 dne 16. 12. 2010, čj. 22 C 234/2009-132, protože označeným konstitutivním rozhodnutím došlo ke změně spoluvlastnických podílů k nebytovému prostoru č. 197/10, ani právní mocí rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 6. 2013, čj. 17 Co 113/2013-99. Odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně dovodil, že objektivní promlčecí doba u práva na náhradu škody končí uplynutím desetileté doby ode dne, kdy došlo k porušení povinnosti, v důsledku níž byla škoda způsobena (§ 398 obchodního zákoníku). Podle žalobního tvrzení žalobců i skutkového zjištění soudu prvního stupně byla tato povinnost porušena dne 14. 6. 2006. Povinnost žalovaných k náhradě škody je žalobci dovozována z porušení zákonné povinnosti žalovaných co by jednatelů společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. jednat z titulu statutárního orgánu vůči společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. s péčí řádného hospodáře, když jménem této společnosti uzavřeli s žalobci kupní smlouvu, ve které byly nesprávně vymezeny spoluvlastnické podíly na nebytovém prostoru č. 197/10. Proto je třeba počátek desetileté objektivní promlčecí doby počítat od okamžiku tvrzeného porušení povinnosti žalovaných jednat s péčí řádného hospodáře, promlčecí doba tak začala běžet dne 14. 6. 2006 a uplynula dne 14. 6. 2016.
15. Odvolací soud zdůrazňuje, že obchodní zákoník pro počátek běhu desetileté objektivní promlčecí doby nevyžaduje, aby porušením povinnosti vznikla škoda. Může proto nastat i výjimečná situace, že limitující desetiletá objektivní lhůta začne běžet, ale škoda vznikne až později, dokonce i po uplynutí deseti let od porušení povinnosti. Odvolací soud nemá důvod se odchýlovat od názoru vyjádřeného v usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 2. 2010, sp. zn. 23 Cdo 5393/2007, že počátek běhu desetileté promlčecí doby je vázán pouze na porušení povinnosti, z níž škoda vznikla, a není podmíněn vznikem škody a vědomím poškozeného o jejím vzniku a její výši. Je zřejmé, že v souvislosti s vydáním rozhodnutí ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 10 dne 16. 12. 2010, čj. 22 C 234/2009-132, ani rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 6. 2013, čj. 17 Co 113/2013-99, nemohlo dojít k žádnému porušení povinnosti žalovaných, ze kterého by vznikla žalobcům škoda. Žalovaným lze dát za pravdu, že obchodním závazkovým vztahům sluší, aby práva a povinnosti zúčastněných subjektů byla vyjasněna co nejdříve, aby obchodní praxe nebyla nad míru nezbytně nutnou zatěžována plejádou starých práv. Tomu je přizpůsobena také úprava promlčení v obchodním zákoníku a na prvním místě stojí právě ustanovení § 408 odst. 1 obchodního zákoníku. Žádná ze základních promlčecích dob desetiletou lhůtu podle tohoto ustanovení nepřesáhne. Podle § 402, § 403 odst. 1 obchodního zákoníku dochází k tomu, že zahájením příslušného řízení přestala promlčecí doba běžet. Podle § 408 odst. 1 obchodního zákoníku pak bez ohledu na jiná ustanovení obchodního zákoníku, tedy i bez ohledu na § 402, § 403 odst. 1 obchodního zákoníku, podle nichž promlčecí doba přestala běžet, skončí promlčecí doba nejpozději po uplynutí deset let ode dne, kdy počala poprvé běžet. Uplynutím této doby je právo definitivně promlčeno. Z uvedeného důvodu proto nemohla mít na posouzení běhu objektivní promlčecí doby vliv existence sporu, který žalobci vedli u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 7 C 511/2013 proti společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci, nebo řízení o návrhu, kterým se u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 18 Cm 22/2014 domáhali zrušení výmazu z obchodního rejstříku a likvidace společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci. Pro úplnost odvolací soud dodává, že ustanovení § 408 odst. 1 obchodního

zákoníku je ustanovením speciálním i k § 310 obchodního zákoníku, ani toto se v daném případě neužije.

16. V této souvislosti je nutno dodat, že při kombinaci objektivní a subjektivní promlčecí doby platí, že právo se promlčí uplynutím té lhůty, která skončí dříve (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 3. 5. 2015, sp. zn. 28 Cdo 3634/2012, který se zabývá otázkou kombinace subjektivní a objektivní promlčecí lhůty). V posuzovaném případě je počátek běhu subjektivní promlčecí doby (čtyřletá ode dne, kdy se žalovaní, co by poškození dozvěděli nebo mohli dozvědět o škodě a o tom, kdo je povinen k její náhradě) vázán na znalost oprávněné osoby, jak je vymezena v ustanovení § 398 obchodního zákoníku, a nikoliv tedy, jak dovozují žalobci, na právní moc rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 6. 2013, čj. 17 Co 113/2013-99. Pro počátek běhu subjektivní promlčecí doby k uplatnění práva na náhradu škody je rozhodující subjektivní moment, kdy se oprávněný dozví všechny takové okolnosti, které jsou relevantní pro uplatnění jeho práva u soudu. Pojem „dozví se o škodě“ vyjadřuje nejen vědomost poškozeného o protiprávním úkonu nebo události, kterou byla škoda způsobena, ale i o tom, že mu vznikla újma určitého druhu a rozsahu, kterou je možné objektivně vyjádřit (vyčíslit) v penězích, aby poškozený mohl svůj nárok na náhradu škody uplatnit u soudu (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 6. 2001, sp. zn. 25 Cdo 1169/2000). Dle názoru odvolacího soudu k vědomosti žalobců o možné škodě a kdo je povinen k její náhradě proto došlo již doručením předžalobní výzvy před zahájením řízení u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí pod sp. zn. 14 C 124/2011, resp. nejpozději doručením žaloby v této věci. Označený spis byl k projednávání věci připojen a konkrétní data z něj vyplývají, nicméně z důvodu, že odvolací soud považuje za správný závěr soudu prvního stupně o marném uplynutí desetileté objektivní promlčecí doby, nebylo pro rozhodnutí nezbytné konkrétní data zjišťovat. Důvodem, pro který je odvolacím soudem počátek běhu subjektivní doby dále v rozsudku přesto zmiňován, je jeho možný vliv na posouzení námítky žalobců o nutnosti odepřít žalovaným námitku promlčení pro rozpor s dobrými mravy nebo pro zneužití práva.
17. Pokud jde o námitku žalobců, že žalovanými uplatněná námitka promlčení nároku je jednáním v rozporu s dobrými mravy nebo zneužitím práva. Odvolací soud poukazuje na to, že dobrým mravům zásadně neodporuje, namítá-li někdo promlčení práva uplatňovaného vůči němu, neboť institut promlčení přispívající k jistotě v právních vztazích je institutem zákonným, a tedy použitelným ve vztahu k jakémukoliv právu, které se podle zákona promlčuje. Uplatnění námítky promlčení by se přičilo dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil (viz náleží Ústavního soudu ze dne 6. 9. 2005, sp. zn. I. ÚS 643/04). Dle názoru odvolacího soudu k marnému uplynutí objektivní promlčecí doby došlo nejen shodou okolností (v době zahájení řízení u Obvodního soudu pro Prahu 10 dne 8. 7. 2009 žalobci již nebyli vlastníky nebytového prostoru č. 197/10 a tedy se o zahájení označeného řízení nedozvěděli), ale též v důsledku jednání žalobců, které lze označit přinejmenším za nedostatečně obezřetné. Jak odvolací soud uvedl v bodu 16. tohoto rozsudku, k vědomosti žalobců o možné škodě a kdo je povinen k její náhradě došlo již doručením předžalobní výzvy před zahájením řízení vedeném u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí pod sp. zn. 14 C 124/2011, resp. nejpozději doručením žaloby v této věci. Řízení v této věci bylo zahájeno 17. 8. 2011, obsahem tohoto spisu je předžalobní výzva ze dne 9. 3. 2011, na které je razítkem uveden údaj, že byla na adresu žalobců odeslána dne 15. 3. 2011. Žaloba byla žalobci a) doručena dne 20. 1. 2012, žalobkyni b) dne 24. 1. 2012. Nejpozději v uvedené dny se žalobci o existenci tohoto sporu dozvěděli. Odvolací soud neupírá žalobcům právo se žalobě účinně bránit a využívat veškeré opravné prostředky proti vydanému rozhodnutí, nicméně lze jim klást k tíži, že realisticky nevyhodnotili situaci, pokud již měli k dispozici pravomocné rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 10, ze dne 16. 12. 2010, čj. 22 C 234/2009-132, kterým došlo ke změně velikosti spoluvlastnických podílů na nebytovém

prostoru č. 197/10, a nezačali okamžitě po doručení předžalobní výzvy, resp. žaloby ve věci vedené u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí pod sp. zn. 14 C 124/2011 činit relevantní kroky k vymožení svého nároku na náhradu škody. Bez dalšího vyčkávali výsledku označeného sporu i poté, co již bylo ve věci rozhodnuto soudem prvního stupně. Na časovém prodlení, které uběhlo od známosti žalobců o existenci možné škody do podání žaloby 23. 12. 2013 ve věci vedené u Okresního soudu v Kroměříži pod sp. zn. 7 C 511/2013 proti společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci, resp. do podání návrhu, kterým se u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 18 Cm 22/2014 domáhali zrušení výmazu z obchodního rejstříku a likvidace společnosti MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. - v likvidaci, se žalovaní žádným způsobem nepodíleli, nečinili žádné kroky, kterým by žalobcům uplatnění jejich práv ztížili. Stejně tak nevyšlo v řízení najevo, že by žalovaní nesli odpovědnost za délku trvání označených sporů a též nelze jim klást k tíži a spatřovat v jejich postupu zneužití práva, pokud přistoupili k likvidaci společností MORAVSKÁ BYTOVÁ plus s. r. o. a MORAVSKÁ BYTOVÁ a. s. Tvrdosti, jež je důsledkem promlčení nároku, se žalobci mohli do značné míry vyhnout důsledným a včasným postupem, jakmile nabyli o možné škodě vědomost, a vznesení námitky promlčení proto nelze považovat za výkon práva přičící se dobrým mravům.

18. Vzhledem k výše uvedenému je proto nutno uzavřít, že rozsudek soudu prvního stupně, kterým zamítl žalobu, je věcně správný (I. výrok rozsudku soudu prvního stupně) a odvolací soud jej proto dle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrdil.

19. Pro úplnost je nutno dodat, že odvolací soud neshledal důvodnou odvolací výtku žalobců, že soud prvního stupně se v odůvodnění svého rozhodnutí vůbec nevypořádal s některou jejich argumentací. Z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně jako celku je zcela zřejmé, že nesdílel právní názor žalobců o počátku běhu desetileté objektivní promlčecí doby a že žaloba byla zamítnuta právě pro promlčení nároku žalobců na náhradu škody marným uplynutím objektivní promlčecí doby. Za takové situace bylo zcela nadbytečné jakkoli se zabývat posouzením nároku věcně a k jednotlivým argumentům se vyjadřovat.

20. Dle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změnil odvolací soud II. výrok rozsudku soudu prvního stupně, kterým byla v řízení zcela úspěšným žalovaným (§ 142 odst. 1 o. s. ř.) přiznána náhrada nákladů řízení, neboť soud prvního stupně přiznal žalovaným odměnu za zastoupení advokátem za úkon právní služby – sepis vyjádření ze dne 12. 7. 2017, nicméně z obsahu spisu nevyplývá, že by byl takový úkon právní služby učiněn. Dle názoru odvolacího soudu jsou proto účelně vynaložené náklady žalovaných představovány:

- i) odměnou za zastoupení advokátem v rozsahu dvanácti úkonů právní služby po 8 144 Kč (tarifní hodnota 467 112,70 Kč, dva zastoupení účastníci, odměna snížena o 20 %; převzetí věci, vyjádření k žalobě ze dne 8. 6. 2018, účast na jednáních dne 12. 6. 2018 a 6. 11. 2018, vyjádření z 13. 2. 2019 a účast na jednání dne 24. 4. 2019) dle § 7, § 11 odst. 1 a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.;
- ii) šesti režijními paušály k těmto úkonům po 300 Kč dle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.;
- iii) náhradou za ztrátu času na cestách k jednáním u soudu v rozsahu 12 půlhodin po 100 Kč dle ustanovení § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.;
- iv) cestovným osobním automobilem reg. zn. 5Z2 9227 na trase Brno-Kroměříž a zpět na jednání konaná dne 12. 6. 2018 a 6. 11. 2018 (celková délka trasy 130 km, průměrná spotřeba 6,17 l benzínu na 100 km, v roce 2018 cena PHM 29,80 Kč/l + sazba základní náhrady za 1 km jízdy 4 Kč dle vyhlášky č. 463/2017 Sb.) ve výši 1 534 Kč;
- v) cestovným osobním automobilem reg. zn. 5Z2 9227 na trase Brno-Kroměříž a zpět na jednání konané dne 24. 4. 2019 (celková délka trasy 130 km, průměrná spotřeba 6,17 l benzínu na 100 km, v roce 2019 cena PHM 33,10 Kč/l + sazba základní náhrady za 1 km jízdy 4,1 Kč dle vyhlášky č. 333/2018 Sb.) ve výši 799 Kč;

celkem tedy 103 061 Kč (II. výrok tohoto rozsudku). Všechny tyto náklady odvolací soud shledává účelnými pro uplatňování či bránění práva žalovanými, a co do výše i úměrnými předmětu řízení a

současně neshledal žádné podmínky, pro které by bylo možno přistoupit k aplikaci ustanovení § 150 o. s. ř.

21. O náhradě nákladů odvolacího řízení odvolací soud rozhodl dle ustanovení § 224 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 142 odst. 1 o. s. ř. Žalobci nebyli se svým odvoláním úspěšní, žalovaným proto náleží právo na náhradu i všech účelně vynaložených nákladů řízení odvolacího. Tyto sestávají z:

- i) odměny za zastoupení advokátem v rozsahu čtyř úkonů právní služby po 8 144 Kč (tarifní hodnota 467 112,70 Kč, 2 zastoupení účastníci, odměna snížena o 20 %; vyjádření k odvolání a účast na jednání 23. 7. 2020) dle § 7, § 11 odst. 1 a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.;
- ii) dvou režijních paušálů po 300 Kč k těmto úkonům dle § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.;

celkem tedy 33 176 Kč. I všechny tyto náklady odvolací soud shledal účelnými pro uplatňování či bránění práva v odvolacím řízení úspěšnými žalovanými, a co do výše i úměrnými k žalobou vymáhané částce. Ani v tomto případě neshledal podmínky pro aplikaci § 150 o. s. ř. (III. výrok tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, prostřednictvím soudu prvního stupně; takové dovolání je však přípustné pouze tehdy, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Proti rozhodnutí v části týkající se výroku o nákladech řízení není dovolání přípustné [§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.].

Brno 23. července 2020

Mgr. Zora Komancová v.r.
předsedkyně senátu